



ת"פ 40205/09/14 - מדינת ישראל נגד אסף שמואל שני, אלדד דובוביץ

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 40205-09-14 מדינת ישראל נ' שני

בפני כב' השופט אילן סלע
בעניין: מדינת ישראל
המאשימה באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי),
ע"י גב' מיכל אדרי, מתמחה
נגד
1. אסף שמואל שני ע"י ב"כ עו"ד אמיר נבון
2. אלדד דובוביץ
הנאשמים

גזר דין - נאשם 1

הכרעת הדין

1. נאשם 1 (להלן: "הנאשם") הורשע על פי הודאתו, בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירה של התחזות כאדם אחר במטרה להונות, לפי סעיף 441 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), בעבירה של שימוש במסמך מזויף לפי סעיף 420 לחוק, בעבירה של זיוף בכוונה לקבל דבר לפי סעיף 418 לחוק ובעבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה לפי סעיפים 415 לחוק וסעיף 25 לחוק.

2. העובדות כפי שתוארו בכתב האישום הן, כי ביום 3.03.13 ניגש הנאשם לבחינת אמ"רם באוניברסיטה הפתוחה ברעננה שמטרתה דירוג רמת האנגלית לסטודנטים באקדמיה (להלן: "הבחינה"), כשהוא מצויד בתעודת הזהות של נאשם 2, תוך הצגת מצג שווא כאילו הוא נאשם 2 ועל מנת שציון בבחינה ירשם על שם נאשם 2. זאת עשה בשל כך שנאשם 2 שהתקשה באנגלית, רצה לקבל פטור משיעורי אנגלית באקדמיה, ורמתו של הנאשם באנגלית הייתה טובה. הנאשם הציג את תעודת הזהות של נאשם 2 בפני המשגיחים על הבחינה וכך נכנס לכיתה ונבחן.

3. ואולם, עקב חשד שעלה במרכז הארצי לבחינות והערכה, בשל הציון שהושג בבחינה, זומן נאשם 2 לביצוע בחינה נוספת אליה לא התייצב.

4. ביום 9.06.13 התקיימה בחינה נוספת, אליה ניגש פעם נוספת הנאשם, מצויד בתעודת הזהות של נאשם 2,

עמוד 1



בשמו ובמקומו, ונבחן. אך שוב, עקב חשד נוסף שעלה במרכז הארצי לבחינות והערכה, בשל הציון הגבוה, הוזמן נאשם 2 לביצוע בחינה נוספת שנקבעה ליום 6.08.13. הנאשמים החליטו כי לפני שהנאשם ייגש בפעם השלישית לבחינה, הם יזייפו תעודת זהות דרך משרד הפנים, באמצעותה יתחזה הנאשם לנאשם 2. ביום 8.07.13, ניגש נאשם 2 למשרד הפנים בחולון עם תמונתו של הנאשם, כביכול כתמונתו שלו, והונפקה עבורו תעודת זהות הנושאת את תמונתו של הנאשם, עם פרטיו של נאשם 2. נאשם 2 השתמש בתעודת הזהות המזויפת על מנת להנפיק דרך האינטרנט, תעודת סטודנט מזויפת מהאוניברסיטה הפתוחה. ביום 6.08.13 ניגש הנאשם לאוניברסיטה העברית בירושלים, שם התקיימה הבחינה השלישית, כשהוא מצויד בתעודת הזהות המזויפת, ונכנס לבצע את הבחינה, אולם לא סיימה לאחר שעלה חשדם של המשגיחים במקום.

5. להשלמת התמונה, יצוין כי ביום 14.12.15 הורשע נאשם 2 בעבירות שיוחסו לו בגין מעשים אלו. ביום 7.07.16 הושתו עליו עונש שכלל 45 ימי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 3 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך של 2,000 ₪. ערעור שהגיש נאשם 2 על גזר דינו נדחה ביום 21.11.16.

תסקיר שירות המבחן

6. נתבקש והוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם, ממנו נלמד אודות נסיבות חייו. קצינת המבחן ציינה כי הנאשם ציין בפניה כי במועד ביצוע העבירות לא היה מודע לחומרתן והשלכותיהן, ובחלוף הזמן הבין את הפסול שבמעשיו והביע צער וחרטה. קצינת המבחן ציינה את התרשמותה כי העבירות בוצעו על רקע קשיים רגשיים ולא על רקע של דפוסים עברייניים מושרשים. בשולי התסקיר, בא שירות המבחן בהמלצה על השתתפות עונש של"צ בהיקף של 180 שעות. באשר לשאלת ביטול הרשעתו של הנאשם, ציינה קצינת המבחן כי נוכח שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן, והיותו אדם נורמטיבי נעדר הרשעות קודמות, על אף שלא הוצגה פגיעה קונקרטית מההרשעה, היא המליצה לשקול בחיוב את ביטול הרשעתו.

טיעוני ב"כ הצדדים

7. ב"כ המאשימה עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו במעשיו של הנאשם, הפגיעה ביושר וטוהר הבחינות, בניקיון הכפים ובערך השוויון כלפי נבחנים אחרים. היא הצביעה על התכנון שקדם למעשים, שכלל הצטיידות בתעודת זהות של נאשם 2, ועל כך שאין מדובר במעידה חד פעמית כי אם בשלושה מקרים שונים כשהמעשים הלכו והסלימו. הנזק שהיה עלול להיגרם ממעשיו של הנאשם, הוא קבלת תואר למי שאינו זכאי לו. לצד זאת, היא ציינה כי היוזמה לא הייתה של הנאשם כי אם של נאשם 2 שהוא היה בעל האינטרס במעשים. לדבריה, מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו נע משל"צ לבין מאסר קצר בפועל.

8. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ציינה ב"כ המאשימה את הצורך בהרתעת היחיד והרבים, ואת העובדה כי מדובר בעבירות משנת 2013, הגם שחלק מהאחריות לחלוף הזמן רובץ לפתחו של הנאשם ששהה בחוץ לארץ. כן ציינה את העובדה שהנאשם לקח אחריות על מעשיו והביע חרטה עליהם, ואת העדר עבר פלילי. ב"כ המאשימה עתרה לעונש של"צ אף בהיקף נרחב יותר מזה שהמליץ עליו שירות המבחן, היקף של 300 שעות, לצד מאסר על תנאי וקנס.



9. ב"כ המאשימה התנגדה לביטול הרשעתו של הנאשם. היא ציינה, כי לא מתקיימות הנסיבות הקבועות בפסיקה לעניין ביטול הרשעה, בין היתר בשל העדר פגיעה קונקרטית, והעדר אינדיקציה לכך שהרשעת הנאשם תפגע פגיעה חמורה בשיקומו. הנאשם עובד כמנהל משרד בסטודיו לעיצוב, וההנחה היא כי המשך התאמתו לתפקיד תבחן לאור מכלול שיקולים רלוונטיים.

10. מנגד, טען ב"כ הנאשם כי המתחם עליו הצביעה ב"כ המאשימה הוא המתחם ההולם מקרה זה בנסיבותיו, אך אין מקום להחמיר יותר מאשר המלצת שירות המבחן באשר להיקף השל"צ. ב"כ הנאשם גם טען כי בשל חלוף הזמן, ובפרט העובדה כי מביצוע המעשים וחשיפתם עד להגשת כתב האישום חלפה כשנה וחצי, שרק בסופה עזב הנאשם לחוץ לארץ למספר שנים, יש לזקוף את חלוף הזמן כולו למאשימה. לכן, לשיטתו, יש לסטות במקרה זה ממתחם הענישה לקולא, ואף לבטל את הרשעת הנאשם. הוא ציין כי מדובר באדם צעיר, נעדר עבר פלילי, שפעל מתוך רצון לרצות חבר ולא מכוונת זדון. ב"כ הנאשם הגיש תעודות שונות הנוגעות לנאשם (בשירותו הצבאי, התנדבותו בעמותה המטפחת בני נוער בסיכון, וכיוצ"ב), כדי ללמד על אישיותו ואופיו הטוב. הוא ציין כי הנאשם נרשם ללימודי הוראה באוניברסיטה, וכדי לא למנוע ממנו להגשים את חלומו להיות מורה, נתבקש לבטל את הרשעתו.

11. הנאשם ציין, כי עשה טעות נוראה לפני מספר שנים, והוא מתבייש במעשיו בפני משפחתו ומעסיקיו. המעשה שעשה, מתוך טעות של רצון לעזור לחבר, אינו משקף את אישיותו ואורחות חייו. יש לו חלום להיות מורה בישראל, והוא ביקש שלא לפגוע בחלומו זה.

דין והכרעה

12. העבירות שביצע הנאשם חמורות בטיבן ובמהותן. מדובר במעשים הפוגעים פגיעה קשה בסדרי חברה ושלטון תקינים, ובאינטרס הציבורי בהגנה על טוהר המידות והבחינות. המעשים גם פוגעים בערך השוויון בין ציבור מבקשי ההשכלה האקדמית.

13. מעשיו של הנאשם כללו תכנון מוקדם יחד עם נאשם 2. מדובר במעשים שנפרסו על תקופה של קרוב לחצי שנה. לנאשם היו מספר נקודות זמן בהן יכול היה לחדול ממעשיו, לאחר שהוא ונאשם 2 כשלו פעם אחת ופעם שנייה. למרות זאת, הוא שב ושנה בחטא ואף העמיק בו, כאשר לבסוף אף פעל לזיוף תעודת זהות. הנזק שיכול היה לגרום במעשיו היה יכול להיות קבלת תואר על ידי מי שאינו ראוי לקבלו, ולכך יכלו להיות השפעות קשות. נזק זה נמנע לא בזכותו של הנאשם, כי אם בשל תשומת לבם של הבוחנים.

14. מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו, בשים לב לפסיקה הנוהגת נע משל"צ ועד למאסר קצר שיכול ירוצה בעבודות שירות לצד מאסר מותנה וקנס.

באשר לנאשם.



15. הנאשם, יליד 1980, כיום בן 38, נעדר עבר פלילי. הוא נטל אחריות על מעשיו והביע צער וחרטה שניכר היה כי הם כנים. יש להביא בחשבון את חלופת הזמן מביצוע העבירות, שנה וחצי עד להגשת כתב האישום, והתקופה שלאחר מכן, בה הנאשם שהה בחוץ לארץ אך דעתי כדעת ב"כ הנאשם כי אין לזקוף עניין זה לחובתו, נוכח מועד הגשת כתב האישום. התסקיר בעניינו חיובי ויש לציין גם את תרומתו של הנאשם לחברה בגופים בהם הוא מתנדב.

16. בנסיבות אלו, יש לגזור את עונשו בתחתית המתחם. בשים לב לעונשו של נאשם 2 שצריך להיות חמור יותר, שכן הוא היה היוזם ובעל האינטרס, אני סבור כי היקף השעות שהומלץ על ידי שירות המבחן הוא הולם.

ובאשר לביטול ההרשעה.

17. הכלל הוא, כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם. "שורת הדין מחייבת כי מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו" (ע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' שמש**, פ"ד נ(3) 682 (1996)); רע"פ 1666/05 **סטבסקי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.03.05)). ההלכה היא, כי הימנעות מהרשעה תתאפשר רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן לא מתקיים יחס סביר בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי וחומרתה של העבירה ((ראו למשל: ע"פ 7109/14 **סייג נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.11.14)). בעניין **כתב** (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 342, 337 (1997)) נקבעו שני תנאים מצטברים שבהתקיימותם ניתן להימנע מהרשעת נאשם שאשמתו הוכחה: (א) "על ההרשעה לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה...". (ב) "סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה...". בית המשפט נדרש אפוא, לאזן בין השיקולים הכרוכים בשמירה על האינטרס הציבורי, היינו, מיצוי ההליך הפלילי בכדי להשיג הרתעה, מניעה ואכיפה שוויונית של החוק, תוך מתן תשומת לב לחומרת העבירה, אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם, ביניהן, טיב העבירה, חומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו והנזק הצפוי לו מהרשעה, כשלעניין זה, יש לבחון גם את השפעת ההרשעה על עיסוקו המקצועי של הנאשם ועל מצבו הכלכלי והמשפחתי (ע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נד(3), 685 (2000); ע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 31.12.07)).

18. במקרה זה, אני סבור, כי נוכח חומרת העבירות, כשכאמור, אין מדובר במעידה רגעית וחד פעמית, ומדובר גם בזיוף תעודת זהות לצורך פעולת המרמה, מתחייבת הרשעת הנאשם. יפים לעניין זה דברי בית המשפט (בע"פ (מחוזי-י-ם) 6387/02 **מדינת ישראל נ' קיבץ** (פורסם בנבו, 6.11.02)): "אי-הרשעה בדין במעשים אלה עלולה לפגוע בנורמה המחייבת להקפיד על טוהר הבחינות ועל נקיין כפיים בתחום האקדמי, וגם עלולה להיתפס כהקלת ראש במעשי עבריינים המנסים להשיג תארים אקדמיים שאין הם זכאים להם... טעמים שבהרתעה ובמראית פני הצדק מחייבים הרשעת חובשי ספסלים הנכשלים בעבירות כאלה, במיוחד כשמדובר בהישנות העבירות ובתחכום בביצוען, מטעמי תאוה גרידא להישגי שווא" (ראו גם: עפ"ג (מחוזי-י-ם) 47627-12-16 **אמר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 11.06.17); עפ"ג (מחוזי-י-ם) 22796-12-12 **מדינת ישראל נ' אברג'ל** (פורסם בנבו, 27.01.13)).

19. אכן, לטעמי, במקרים מסוימים, חלופת הזמן יכול להוות שיקול לעניין הימנעות מהרשעה (ראו: ת"פ (י-ם) 50884-06-17 **מדינת ישראל נ' רובין** (פורסם בנבו, 18.02.18)). אך, אין מדובר בשיקול יחיד, אלא כזה המצטרף



לשיקולים אחרים, בכללם למשל, ביצוע העבירות בגיל צעיר כשבחלוף הזמן הנאשם בוגר יותר (ראו למשל: ע"פ 111/14 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 1.04.14)). במקרה זה, המעשים בוצעו כשהנאשם לא היה צעיר, ולא בגבול הבגירות, כי אם בן 33 שנים. כאמור, גם מדובר במעשים חמורים שחזרו על עצמם ולא חד פעמיים. לצד זאת, גם לא הוכחה פגיעה קונקרטית. הנאשם עובד במקום עבודה מזה שנים, מעסיקתו מרוצה ממנו ומכירה אותו כאדם ישר וערכי שניתן לסמוך עליו, הוא עובד גם כעצמאי, וגם בתחום ההוראה אליו הוא מכוון, ההנחה היא כי הדברים יישקלו לגופם, ושאלת המשך העסקתו אצל מעסיקו הנוכחי או העסקתו בהוראה תיבחן אל מול מכלול השיקולים והנסיבות. לא זהו המקרה בו ייגרם יחס בלתי סביר באורח קיצוני בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי הכללי לבין עוצמת הפגיעה בנאשם כתוצאה מההרשעה, וספק בעיני אם להרשעה תהיה השפעה שלילית על אופק חייו הנוכחי והעתיד של הנאשם.

20. בשים לב לאמור, איני סבור כי יש לבטל את הרשעת הנאשם ואני משית עליו את העונשים הבאים:

1. 180 שעות של"צ כמתווה בתסקיר שירות המבחן ובפיקוחו.

במידה ויהיה צורך בשינוי מקום ההשמה, שירות המבחן יבצע את השינוי וידווח על כך לבית המשפט.

הובהר לנאשם כי אם לא יבצע את השל"צ לשביעות רצון שירות המבחן, בית המשפט עלול להפקיע את השל"צ ולהשית עונש אחר תחתיו.

2. חודשיים מאסר, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום, עבירת מרמה או זיוף.

3. קנס בסך 500 ₪. הקנס ישולם עד ליום 1.02.19.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

המזכירות תעביר עותק גזר הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, כ"ה טבת תשע"ט, 02 ינואר 2019, במעמד המתייצבים.